

Pareiškimas dėl pagrindinio neigiamo investicinių sprendimų poveikio tvarumo veiksniams

Finansų rinkos dalyvis

Luminor investicijų valdymas UAB, LEI: 213800Z8QMZBMQLE7R21

Santrauka

Luminor investicijų valdymas UAB, LEI: 213800Z8QMZBMQLE7R21 (toliau – IVB), atsižvelgia į pagrindinį neigiamą savo investavimo sprendimų poveikį tvarumo veiksniams. Šis pareiškimas yra konsoliduotas pareiškimas dėl IVB daromo pagrindinio neigiamo poveikio tvarumo veiksniams. Šis pareiškimas dėl pagrindinio neigiamo poveikio tvarumo veiksniams apima ataskaitinį laikotarpį nuo 2024 m. sausio 1 d. iki 2024 m. gruodžio 31 d. Šiame pareiškime vartojamos sąvokos, jeigu nėra paaiškintos tekste, yra apibrėžtos Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2022/1288 2022 m. balandžio 6 d., kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/2088 (toliau – SFDR RTS) Priede Nr. 1.

IVB atsižvelgia į pagrindinį neigiamą investavimo sprendimų poveikį įmonės lygiu, matuojant ir stebint suminį neigiamą poveikį IVB visų valdomų pensijų fondų investicijų turto tvarumo veiksniams. IVB atsižvelgia į privalomus pagrindinius neigiamo investavimo sprendimų poveikio rodiklius ir tris papildomus rodiklius (toliau pagrindiniai ir papildomi neigiamo poveikio rodikliai – rodikliai) („Investicijos į bendroves, neįgyvendinančias išmetamo anglies dioksido kiekio mažinimo iniciatyvų“, „Neįgyvendinama žmogaus teisių politika“, „Apkaltinamųjų nuosprendžių už kovos su korupcija ir kovos su kyšininkavimu įstatymų pažeidimus skaičius ir baudų už šiuos pažeidimus suma“), vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentu (ES) 2019/2088 2019 m. lapkričio 27 d. dėl su tvarumu susijusios informacijos atskleidimo finansinių paslaugų sektoriuje (toliau – SFDR) ir SFDR RTS, atsižvelgiant į duomenų prieinamumą ir kokybę.

Svarbu pažymėti, kad kai kurių rodiklių duomenų prieinamumas ar kokybė tebėra žema, taip pat ženkliai jų reikšmių dalis yra pagrįsta prognozėmis. Pateiktos lentelės stulpelyje „Paaiškinimas“ pateikiama pateiktų ir prognozuotų duomenų, gautų iš visų IVB turtą padengiančių duomenų, dalis. Tikėtina, kad pagrindinio neigiamo poveikio rodikliai gali padidėti padidinus padengimo apimtį arba sumažinus prognozuojamų duomenų dalį ateinančių laikotarpių ataskaitose, nepaisant to, jog faktinis neigiamas poveikis nepadidės. Ankstesnių ataskaitinių laikotarpių nuo 2022 m. sausio 1 d. iki 2022 m. gruodžio 31 d. ir nuo 2023 m. sausio 1 d. iki 2023 gruodžio 31 d. rodikliai, pateikti skiltyse „Poveikis 2022 metais“ ir „Poveikis 2023 metais“, buvo atnaujinti ir palyginti su ankstesniais metais Pareiškime pateiktais duomenimis, nes duomenų teikėjas atnaujino šiuos rodiklius.

Pagrindinio neigiamo poveikio tvarumo veiksniams aprašymas

1 LENTELĖ

Rodikliai, taikomi investicijoms į investuojamąsias bendroves

Neigiamo poveikio tvarumui rodiklis	Matas	Poveikis 2024 m.	Poveikis 2023 m.	Poveikis 2022 m.	Paaiškinimas	Veiksmai, kurių imtasi, ir kitam ataskaitiniam laikotarpiui planuojami veiksmai bei nustatyti tikslai
-------------------------------------	-------	------------------	------------------	------------------	--------------	---

KLIMATO IR KITI SU APLINKA SUSIJĘ RODIKLIAI

Išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis	1. Išmetamas ŠESD kiekis	1 lygio išmetamas ŠESD kiekis	19,337.305 t. CO2e	15,390.018 t. CO2e	23,788.104 t. CO2e	Aprėptis ¹ 95.83% Prognozuota 22.11% Faktiniai duomenys 77.89%	IVB valdydama fondus taiko Luminor Tvarumo Politiką (toliau – Politika). IVB laikosi Politikoje nustatytų išimčių dėl tiesioginių investicijų pensijų fondų portfeliams. IVB investuoja tik į finansines priemones, kurios yra Jungtinių Tautų atsakingo investavimo principų ² (JT PRI) organizacijos narės.
		2 lygio išmetamas ŠESD kiekis	6,421.2046 t. CO2e	3,211.1245 t. CO2e	5,082.867 t. CO2e	Aprėptis 95.83% Prognozuota 22.16% Faktiniai duomenys 77.84%	IVB per ataskaitinį laikotarpį įgyvendino tvaraus investavimo išsamos
	2. Išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis	1 lygio išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis	19,337.305 t. CO2e	15,390.018 t. CO2e	23,788.104 t. CO2e	Aprėptis ¹ 95.83% Prognozuota 22.11% Faktiniai duomenys 77.89%	IVB valdydama fondus taiko Luminor Tvarumo Politiką (toliau – Politika). IVB laikosi Politikoje nustatytų išimčių dėl tiesioginių investicijų pensijų fondų portfeliams. IVB investuoja tik į finansines priemones, kurios yra Jungtinių Tautų atsakingo investavimo principų ² (JT PRI) organizacijos narės.
		2 lygio išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis	6,421.2046 t. CO2e	3,211.1245 t. CO2e	5,082.867 t. CO2e	Aprėptis 95.83% Prognozuota 22.16% Faktiniai duomenys 77.84%	IVB per ataskaitinį laikotarpį įgyvendino tvaraus investavimo išsamos

1. Aprėptis – įmonių dalis, kurių duomenys pagrindinio neigiamo poveikio (PNP) skaičiavimui yra pasiekiami.

	3 lygio išmetamas ŠESD kiekis	251,708.25 t. CO2e	125,440.58 t. CO2e	149,732.53 t. CO2e	Aprėptis 94.51% Prognozuota 43.06% Faktiniai duomenys 56.94%	patikrinimo procedūrą. Daugiau informacijos rasite skirsnyje "Politikos, kuria siekiama nustatyti pagrindinį neigiamą poveikį tvarumo veiksniams ir jo prioritetą, aprašymas".
	Bendras išmetamas ŠESD kiekis	273,599.75 t. CO2e	143,037.4 t. CO2e	176,964.75 t. CO2e	Aprėptis 94.48% Prognozuota 45.82% Faktiniai duomenys 54.18%	IVB savo klientams siūlo pensijų fondą "Luminor Tvari ateitis index" su mažesniu neigiamu poveikiu aplinkai ir (arba) socialiniu poveikiu, reikšmingai sumažintomis investicijomis į iškastinio kuro sektorių, taip pat pašalintomis arba gerokai sumažintomis investicijomis į prieštarigai vertinamą veiklą ^a vykdančias įmones.
2. Išmetamo anglies dioksido kiekis	Išmetamo anglies dioksido kiekis	501.3692 t. CO2e / EUR M investicijų	296.36743 t. CO2e / EUR M investicijų	421.75998 t. CO2e / EUR M investicijų	Aprėptis 94.48% Prognozuota 45.82% Faktiniai duomenys 54.18%	Kitą ataskaitinį laikotarpį IVB nuolat stebės ir analizuos rodiklių duomenis, jų apimtį ir poveikį pensijų fondų investiciniams portfeliams. IVB savo investicijų atrankos procese prioritetizuos investicinius fondus pagal investuojamųjų bendrovių keliamos taršos ŠESD intensyvumą ir neįgyvendinamos žmogaus teisių politikos rodiklius. Jei kiti finansinės priemonės parametrai (likvidumas, išlaidų rodiklis, fondo dydis ir kt.) tarp finansinių priemonių bus analogiški ir jei tai neprieštaraus pensijų fondų taisyklėms, priimant sprendimą dėl priemonės įtraukimo į investicinį portfelį, apskritai pirmenybė bus teikiama priemonei, kurios vertinimo rezultatai yra geresni remiantis anksčiau išvardintais pagrindinio neigiamo poveikio rodikliais. Kitam ataskaitiniam laikotarpiui konkrečių tikslų rodikliams nenustatyta.
3. Investuojamųjų įmonių keliamos taršos ŠESD intensyvumas	Investuojamųjų įmonių keliamos taršos ŠESD intensyvumas	832.79144 t. CO2e / EUR M pajamų	568.8793 t. CO2e / EUR M pajamų	851.38104 t. CO2e / EUR M pajamų	Aprėptis 94.61% Prognozuota 45.79% Faktiniai duomenys 54.21%	
4. Pozicija įmonių, vykdančių veiklą iškastinio kuro sektoriuje, atžvilgiu	Investicijų į įmones, vykdančias veiklą iškastinio kuro sektoriuje, dalis	7.548971 %	5.913307 %	10.5756 %	Aprėptis 93.29% Prognozuota 0% Faktiniai duomenys 100%	
5. Neatsinaujinančiųjų išteklių energijos suvartojimo ir gamybos dalis	Investuojamųjų įmonių neatsinaujinančiųjų išteklių energijos suvartojimo ir gamybos iš neatsinaujinančių energijos išteklių dalis, palyginti su atsinaujinančiais energijos ištekliais, išreikšta visų jos energijos išteklių procentine dalimi	Vartojimas: 40.30482 % Gamyba: 1.252837 %	Vartojimas: 29.292238 % Gamyba: 1.1116626 %	Vartojimas: 44.84558 % Gamyba: 2.3807933%	Aprėptis 89.29% Prognozuota 2.01% Faktiniai duomenys 97.99% Aprėptis 76.92% Prognozuota 0% Faktiniai duomenys 100%	
6. Energijos suvartojimo intensyvumas konkrečiame didelio poveikio klimatui sektoriuje	Energijos suvartojimas Gwh konkrečiame didelio poveikio klimatui sektoriuje vienam milijonui eurų	Iš viso: 0.19356269 GWh / EUR M pajamų Sektorius A: 0.0011610079 GWh / EUR M pajamų	Iš viso: 0.17800452 GWh / EUR M pajamų Sektorius A: 0.0013347059 GWh / EUR M pajamų	Iš viso: 0.33523905 GWh / EUR M pajamų Sektorius A: 0.0013852054 GWh / EUR M pajamų	Aprėptis 97.78% Prognozuota 31.13% Faktiniai duomenys 68.87% Aprėptis 98.03% Prognozuota 20% Faktiniai duomenys 80%	

Sektorius B: 0.042367924 GWh / EUR M pajamų	Sektorius B: 0.040745154 GWh / EUR M pajamų	Sektorius B: 0.065795496 GWh / EUR M pajamų	Aprėptis 99.66% Prognozuota 28.61% Faktiniai duomenys 71.39%
Sektorius C: 0.069486916 GWh / EUR M pajamų	Sektorius C: 0.058109917 GWh / EUR M pajamų	Sektorius C: 0.09097756 GWh / EUR M pajamų	Aprėptis 99.17% Prognozuota 32.08% Faktiniai duomenys 67.92%
Sektorius D: 0.0719872 GWh / EUR M pajamų	Sektorius D: 0.070700705 GWh / EUR M pajamų	Sektorius D: 0.16871843 GWh / EUR M pajamų	Aprėptis 81.52% Prognozuota 36.35% Faktiniai duomenys 63.65%
Sektorius E: 0.00079624244 GWh / EUR M pajamų	Sektorius E: 0.0007791984 GWh / EUR M pajamų	Sektorius E: 0.0010793249 GWh / EUR M pajamų	Aprėptis 100% Prognozuota 36.16% Faktiniai duomenys 63.84%
Sektorius F: 0.0011432556 GWh / EUR M pajamų	Sektorius F: 0.000518357 GWh / EUR M pajamų	Sektorius F: 0.0015645326 GWh / EUR M pajamų	Aprėptis 99.41% Prognozuota 36.7% Faktiniai duomenys 63.3%
Sektorius G: 0.002678769 GWh / EUR M pajamų	Sektorius G: 0.002692178 GWh / EUR M pajamų	Sektorius G: 0.0037698876 GWh / EUR M pajamų	Aprėptis 98% Prognozuota 29.14% Faktiniai duomenys 70.86%
Sektorius H: 0.007563769 GWh / EUR M pajamų	Sektorius H: 0.010529827 GWh / EUR M pajamų	Sektorius H: 0.01168029 GWh / EUR M pajamų	Aprėptis 99.03% Prognozuota 22.44% Faktiniai duomenys 77.56%
Sektorius L: 0.0065365233 GWh / EUR M pajamų	Sektorius L: 0.0041708164 GWh / EUR M pajamų	Sektorius L: 0.0034044988 GWh / EUR M pajamų	Aprėptis 95.62% Prognozuota 29.35% Faktiniai duomenys 70.65%

Biologinė įvairovė	7. Veikla, daranti neigiamą poveikį pažeidžiamos biologinės įvairovės teritorijoms	Investicijų į investuojamasias bendroves, turinčias veiklos objektų ir (arba) vykdančias veiklą pažeidžiamos biologinės įvairovės teritorijose arba netoli jų, dalis, kai tų investuojamųjų bendrovių veikla daro neigiamą poveikį toms teritorijoms	1.3774124 %	0.8765439 %	1.1882911 %	Aprėptis 92.98% Duomenų teikėjas naudoja natūralios kalbos analizės (NLP) modelius, kad nustatytų šio rodiklio pažeidimus. Visus prieštaravimus, laikomus galimu NLP modelių pažeidimu, vėliau peržiūri duomenų teikėjo analitikai.
Vanduo	8. Į vandenį išleidžiami teršalai	Investuojamųjų bendrovių į vandenį išleidžiamas teršalų kiekis tonomis, tenkantis vienam investuotam milijonui eurų, išreikštas svertiniu vidurkiu	0.0033640668 t. / EUR M investicijų	0.0042655393 t. / EUR M investicijų	0.006381572 t. / EUR M investicijų	Aprėptis 33.65% Prognuozuota 68.31% Faktiniai duomenys 31.69%
Atliekos	9. Pavojingųjų atliekų procentinė dalis	Investuojamosiose bendrovėse susidarantių pavojingųjų atliekų kiekis tonomis, tenkantis vienam investuotam milijonui eurų, išreikštas svertiniu vidurkiu	32.631176 t. / EUR M investicijų	25.73431 t. / EUR M investicijų	44.72334 t. / EUR M investicijų	Aprėptis 93.98% Prognuozuota 51.42% Faktiniai duomenys 48.58%

RODIKLIAI SOCIALINIŲ IR DARBUOTOJŲ KLAUSIMŲ, TAIP PAT PAGARBOS ŽMOGAUS TEISĖMS IR KORUPCIJOS BEI KYŠININKAVIMO PREVENCIJOS SRITYSE

Neigiamo poveikio tvarumui rodiklis		Matas	Poveikis 2024 m.	Poveikis 2023 m.	Poveikis 2022 m.	Paaiški-nimas	Veiksmai, kurių imtasi, ir kitam ataskaitiniam laikotarpiui planuojami veiksmai bei nustatyti tikslai
Socialiniai ir darbuotojų klausimai	10. JT pasaulinio susitarimo principų ir Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) gairių daugiana-cionalinėms įmonėms pažeidimai	Investicijų į ben-droves, susijusias su JT pasaulinio susitarimo principų arba EBPO re-komendacijų daug-iašalėms įmonėms pažeidimais, dalis	4.8463287 %	4.2230034 %	1.1118335 %	Aprėptis 92.98%	IVB valdydama fondus taiko Politiką. IVB laikosi šioje politikoje nustatytų išimčių dėl tiesioginių investicijų pensijų fondų portfeliams. IVB investuoja tik į finansines priemones, kurios yra Jungtinių Tautų atsakingo investavimo principų (JT PRI) organizacijos narės.
						Duomenų teikėjas nau-doja natūrali-os kalbos analizės (NLP) modelius, kad nustatytų šio rodiklio pažei-dimus. Visus prieštaravi-mus, laikomus galimu NLP modelių pažeidimu, vėliau peržiūri duomenų teikėjo anali-tikai.	IVB per ataskaitinį laikotarpį įgyvendino tvaraus investavimo išsamaus patikrinimo procedūrą. Daugiau informacijos rasite skirsnyje "Politikos, kuria siekiama nustatyti pagrindinį neigiamą poveikį tvarumo veiksniams ir jo prioritetą, aprašymas".

11.	Nėra procesų ir atitikties mechanizmų, skirtų stebėti, kaip laikomasi JT pasaulinio susitarimo principų ir EBPO rekomendacijų daugiašalėms įmonėms	Investicijų į investuojamąsias bendroves, neįgyvendinančias politikos, skirtos stebėti, kaip laikomasi JT pasaulinio susitarimo principų arba EBPO rekomendacijų daugiašalėms įmonėms, arba neturinčias skundų teikimo ir (arba) skundų nagrinėjimo mechanizmų, skirtų reaguoti į JT pasaulinio susitarimo principų arba EBPO rekomendacijų daugiašalėms įmonėms pažeidimus, dalis	0.48413497 %	0.21132499 %	0.67627513 %	Aprėptis 95.08% Prognuozuota 0% Faktiniai duomenys 100%
12.	Nepakoreguotas moterų ir vyrų darbo užmokesčio skirtumas	Vidutinis neoreguotas investuojamųjų bendrovių moterų ir vyrų darbo užmokesčio skirtumas	10.130169 %	5.781516 %	6.7651324 %	Aprėptis 57.75% Prognuozuota 0% Faktiniai duomenys 100%
13.	Lyčių pusiausvyrą valdyboje	Vidutinis investuojamųjų bendrovių valdybų narių moterų ir vyrų skaičiaus santykis, išreikštas visų valdybos narių procentine dalimi	21.90401 %	17.282055 %	20.489 %	Aprėptis 95.42% Prognuozuota 0% Faktiniai duomenys 100%
14.	Prieštaringai vertinamų ginklų (priešpėstinių minų, kasetinių šaudmenų, cheminių ginklų ir biologinių ginklų) pozicija	Investicijų į investuojamąsias bendroves, dalyvaujančias gaminant arba parduodant prieštaringai vertinamus ginklus, dalis	0.0018633783 %	0.0074784923 %	0.006846654 %	Aprėptis 95.07% Prognuozuota 0% Faktiniai duomenys 100%

Rodikliai, taikomi investicijoms į valstybes ir viršvalstybinius subjektus

Neigiamo poveikio tvarumui rodiklis		Matas	Poveikis 2024 m.	Poveikis 2023 m.	Poveikis 2022 m.	Paaiškinimas	Veiksmai, kurių imtasi, ir kitam ataskaitiniam laikotarpiui planuojami veiksmai bei nustatyti tikslai
Aplinkos klausimai	15.	Investuojamųjų valstybių keliamos taršos ŠESD intensyvumas	94.42047 t. CO2e / EUR M BVP	101.32127 t. CO2e / EUR M BVP	146.95 t. CO2e / EUR M BVP	Aprėptis 97.95% Prognuozuota 100% Faktiniai duomenys 0%	Žr. 1 lentelės skiltį "KLIMATO IR KITI SU APLINKA SUSIJĘ RODIKLIAI"
	ŠESD intensyvumas						

Socialiniai klausimai	16. Su socialiniais pažeidimais susijusios investuojamosios šalys	Su socialiniais pažeidimais, kaip nurodyta tarptautinėse sutartyse ir konvencijose, Jungtinių Tautų principuose ir, kai taikytina, nacionalinės teisės aktuose, susijusių investuojamųjų šalių skaičius (absoliutūs skaičius ir santykinė dalis, gauta padalijus iš visų investuojamųjų šalių)	Santykinis rodiklis: 3.01904 %	Santykinis rodiklis: 1.7510121 %	Santykinis rodiklis: 3.5943954 %	Aprėptis 100% Prognuozuota 0% Faktiniai duomenys 100%	IVB laikosi investavimo apribojimų, taikomų pagal sankcijas, kurias nustatė šalį, kuriose veikiame, institucijos, taip pat Europos Sąjunga, Jungtinės Tautos ir Jungtinės Amerikos Valstijos.
			Absoliutus rodiklis: 2.25	Absoliutus rodiklis: 1.5	Absoliutus rodiklis: 3.5	Aprėptis 100% Prognuozuota 0% Faktiniai duomenys 100%	

Rodikliai, taikomi investicijoms į nekilnojamąjį turtą

Neigiamo poveikio tvarumui rodiklis		Matas	Poveikis 2024 m.	Poveikis 2023 m.	Poveikis 2022 m.	Paaiškinimas	Veiksmai, kurių imtasi, ir kitam ataskaitiniam laikotarpiui planuojami veiksmai bei nustatyti tikslai
Išskastinis kuras	17. Iškastinio kuro pozicija, atsirandanti per nekilnojamąjį turtą	Investicijų į nekilnojamąjį turtą, susijusį su iškastinio kuro gavyba, saugojimu, transportavimu ar gamyba, dalis	0 %	0 %	0 %	Aprėptis 100% Prognuozuota 0% Faktiniai duomenys 100%	IVB per ataskaitinį laikotarpį įgyvendino tvaraus investavimo išsamaus patikrinimo procedūrą. Daugiau informacijos rasite skirsnyje "Politikos, kuria siekiama nustatyti pagrindinį neigiamą poveikį tvarumo veiksniams ir jo prioritetą, aprašymas".
	18. Neefektyviai energiją vartojančio nekilnojamojo turto pozicija	Investicijų į neefektyviai energiją vartojantį nekilnojamąjį turtą dalis	50.6 %	56.5 %	56.7 %	Aprėptis 100% Prognuozuota 0% Faktiniai duomenys 100%	IVB periodiškai stebi duomenis ir reikalauja juos atnaujinti iš Baltijos šalių nekilnojamojo turto fondų valdymo įmonių, taip aktyviai dalyvaudama investicijų valdyme. Kitam ataskaitiniam laikotarpiui konkrečių tikslų rodikliams nenustatyta.
Energos vartojimo efektyvumas							

Politikos, kuria siekiama nustatyti pagrindinį neigiamą poveikį tvarumo veiksniams ir jo prioritetą, aprašymas

„Luminor“ grupė, kurios dalimi yra IVB, patvirtino šias politikas, procedūras ir gaires, kurių tikslas – padėti nustatyti ir prioretizuoti pagrindinį neigiamą poveikį tvarumui darančius veiksnius grupės padalinių ir dukterinių įmonių, įskaitant IVB verslo veikloje:

Tvarumo politika – joje apibrėžiami pagrindiniai tvarumo principai ir vertybės, kurių laikomasi „Luminor“ verslo veikloje, priimant sprendimus (įskaitant investicinių sprendimų priėmimą). Paskutinė galiojanti versija patvirtinta „Luminor“ banko stebėtojų tarybos 2024 m. gruodžio 17 d.

Tvaraus investavimo gairės – apibrėžiami tvaraus investavimo principai, įskaitant tvarumo (ESG) rizikos integravimą į sprendimų dėl investicijų priėmimo procesą „Luminor“ banko ir jo dukterinėse įmonėse, įskaitant IVB. Patvirtinta „Luminor“ banko Tvarumo skyriaus vadovo 2022 m. lapkričio 25 d.

IVB patvirtino Tvaraus investavimo išsamaus patikrinimo procedūrą, kurioje aprašomas tvaraus investavimo (ESG) išsamaus patikrinimo procesas ir periodinė jo stebėseną, kuriuos IVB atlieka prieš priimdama sprendimą dėl investicijų ir nuolat jį stebėdama. Tvaraus investavimo išsamaus patikrinimo procedūra taip pat aprašo, kaip į investicijų valdymo sprendimų priėmimo procesą yra integruojamos tvarumo (ESG) rizikos ir pagrindinio neigiamo poveikio rodikliai. Paskutinė galiojanti versija patvirtinta Investicijų valdymo skyriaus vadovo 2025 m. balandžio 2 d.

Investavimo procese IVB siekia nustatyti pagrindinį neigiamą investicinių sprendimų poveikį tvarumo veiksniams. IVB vengia tiesioginių investicijų į įmones, kurios neatitinka minimalių tvarumo reikalavimų. IVB siekia investuoti į investicinius fondus, kuriuos valdo išorės valdytojai, kurie priklauso JT Atsakingo investavimo principų asociacijai (JT PRI) ir taip demonstruoja teigiamą tendenciją integruoti ESG veiksnius į savo verslą. Tai suteikia IVB galimybę nustatyti ir prioretizuoti investicijas, turinčias mažesnę neigiamą poveikį tvarumui.

Pagrindinio neigiamo poveikio rodiklių pasirinkimas remiasi „Luminor“ grupės Tvarumo politika. Atsižvelgiant į duomenų prieinamumą, papildomi pagrindinio neigiamo poveikio rodikliai pasirenkami atsižvelgiant į jų tinkamumą pagal taikomas politikas, finansinius instrumentus, duomenų kokybę. IVB pasirinko tris papildomus pagrindinio neigiamo poveikio rodiklius: „Investicijos į bendroves, neįgyvendinančias išmetamo anglies dioksido kiekio mažinimo iniciatyvų“, „Neįgyvendinama žmogaus teisių politika“, „Apkaltinamųjų nuosprendžių už kovos su korupcija ir kovos su kyšininkavimu įstatymų pažeidimus skaičius ir baudų už šiuos pažeidimus suma“.

IVB investicinių sprendimų priėmimo procese prioritetizuoja privalomą su klimato kaita susijusį rodiklį „Investuojamųjų bendrovių keliamos taršos ŠESD intensyvumas“ ir papildomą rodiklį „Neįgyvendinama žmogaus teisių politika“. Šių rodiklių analizė yra integruota į finansinių instrumentų pasirinkimą pensijų fondams ir aprašyta Tvaraus investavimo išsamaus patikrinimo procedūroje. IVB renkasi finansinius instrumentus pensijų fondams, kurie turi geresnius aukščiau paminėtų rodiklių rezultatus, ceteris paribus investiciniams rodikliams ir jei finansiniai instrumentai yra tinkami pagal pensijų fondų taisykles.

IVB naudoja duomenų teikėjo (Clarity AI) paslaugas surenkant pagrindinio neigiamo poveikio rodiklius. Trečios šalies duomenų teikėjas buvo pasirinktas po išsamaus patikrinimo procedūros, tačiau jo turima duombazė nepadengia visų turimų IVB investicijų rodiklių. Pagal duomenų teikėjo duomenis 2024 m. pabaigoje duomenų aprėptis siekė 33 tūkst. įmonių, 198 valstybes ir 400 tūkst. investicinių fondų. Dėl reikšmingo Clarity AI duomenų padengimo tiesioginis rodiklių surinkimas apsiriboja investicijomis į alternatyvių turto klasių investicinius fondus. IVB investicijos į privataus kapitalo fondus nėra įtrauktos į padengimą tiek dabartiniame (2024 m.), tiek ankstesniuose (2023 m. ir 2022 m.) pareiškimo ataskaitiniuose laikotarpiuose dėl reliatyviai mažos proporcijos pensijų fonduose ir riboto duomenų pateikimo. Privataus kapitalo fondų rodiklių duomenų surinkimas yra vykdomas atskirai nuo šio pareiškimo ir nagrinėjamas kartą per metus, įsivertinant ar duomenys gali būti įtraukti į šį pareiškimą.

Pagrindinio neigiamo poveikio rodiklių duomenų aprėptis, proporcija pagrįsta prognozėmis ir jų tikslumas skirtingais ataskaitiniais laikotarpiais gali reikšmingai varijuoti priklausomai nuo įmonių ataskaitų kokybės ir kintančių duomenų teikėjo prognozavimo modelių. Vertinant šį pranešimą sunku tiksliai apibrėžti duomenų paklaidos dydį, kuris gali būti reikšmingas. Įmonių ataskaitų kokybei gerėjant ir duomenų apimčiai augant, kartu didėja ir tikimybė, jog ateityje duomenų paklaida mažės. IVB nuolat komunikuoja su duomenų teikėju aiškinantis atskirus atvejus, kurie kelia įtarimą dėl duomenų tikslumo ar reikšmingo jų padengimo trūkumo.

Dalyvavimo politika

Atsižvelgdami į 2019 m. birželio 27 d. Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 2, 3, 88, 89, 90, 93, 102 straipsnių, penktojo skirsnio pavadinimo ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 41(1), 41(2), 41(3), 41(4), 89(1) straipsniais įstatymo nuostatas, informuojame, kad IVB, turinti valdymo įmonės licenciją pagal Lietuvos Respublikos kolektyvinio investavimo subjektų įstatymą ir valdanti pensijų fondus, veikiančius pagal Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymą ir Lietuvos Respublikos papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymą, pensijų fondų turto į akcinių bendrovių akcijas, kuriomis prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, tiesiogiai neinvestuoja ir dėl šios priežasties nerengia Dalyvavimo politikos.

Nuorodos į tarptautinius standartus

IVB nėra įsipareigojusi atliepti tam tikrų atsakingo verslo etikos kodeksus ar tarptautiniu mastu pripažintų išsamaus patikrinimo bei ataskaitų teikimo standartų. Pareiškimo ataskaitiniame laikotarpyje IVB nebuvo įsipareigojusi tam tikro suderinamumo lygio su Paryžiaus susitarimo dėl klimato kaitos tikslais. IVB netaiko perspektyvinių klimato kaitos scenarijų investicijų valdymo procese. Nepaisant to, IVB valdomi pensijų fondai investuoja tik į investicinius fondus, kuriuos valdo JT PRI pasirašę išorės investicijų valdytojai.

IVB 8 straipsnio (kaip apibrėžta SFDR) pensijų fonde „Luminor tvari ateitis index“, siekiant įvertinti pagrindinį neigiamą poveikį tvarumui ir išmatuoti neigiamus tvarumo rodiklius, naudojame šiam fondui aktualius rodiklius. Rodikliai yra matuojami pensijų fondo lygmenyje agreguojant atskirų investicinių fondų (į kuriuos pensijų fondas investuoja) pagrindinio neigiamo poveikio rodiklius, kurių duomenys gaunami iš duomenų teikėjo (Clarity AI) ir investicinių fondų sekamų palyginamųjų indeksų metodologijų. Renkantis tinkamus investicinius instrumentus pensijų fondui „Luminor tvari ateitis index“ IVB naudoja įvairius ESG rodiklius, remiantis investicinių fondų sekamų palyginamųjų indeksų metodologija. Šie ESG

rodikliai (ESG rizika, ESG kontroversijos) yra sukurti investicinių fondų administratorių remiantis suderinamumu su tarptautinėmis normomis t.y. JT žmogaus teisių deklaracija, TDO deklaracija dėl pagrindinių principų ir teisių darbe (angl. ILO Declaration on Fundamental Principles and Rights at Work) ir JT pasauliniu susitarimu (angl. UN Global compact).

Istorinis palyginimas

Istorinis pagrindinių neigiamo poveikio tvarumui rodiklių palyginimas yra ataskaitinio laikotarpio nuo 2024 m. sausio 1 d. iki gruodžio 31 d., kaip aprašyta 1 lentelės skiltyje "Poveikis 2024 metais", palyginti su ataskaitiniais laikotarpiais nuo 2023 m. sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. ir nuo 2022 m. sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. rodikliais, pateiktais skiltyse "Poveikis 2023 metais" ir "Poveikis 2022 metais". Rodiklių vertės skiltyse "Poveikis 2023 metais" ir "Poveikis 2022 metais" buvo atnaujintos lyginant su anksčiau paskelbtu pareiškimu dėl investavimo sprendimų pagrindinio neigiamo poveikio tvarumo veiksniams. Taip yra dėl atnaujintų duomenų iš trečiosios šalies duomenų tiekėjo. 2026 m. bus atliktas istorinis ataskaitinio laikotarpio (2025 m. sausio 1 d. iki 2025 m. gruodžio 31 d.) rodiklių palyginimas su trimis ankstesniais laikotarpiais (2024, 2023 ir 2022 m. ataskaitomis).

IVB turimų investicijų sudėtis išliko stabili – maždaug 82% 2024 m. portfelio atitiko 2023 m. sudėtį. Pastebėti pokyčiai PAI (pagrindinių neigiamų poveikių) rodikliuose, paminėtuose žemiau, daugiausia susiję su tuo, kad 2024 m. buvo remiamasi daugiau pateiktais duomenimis nei prognozuotais ir duomenų padengimo išaugimu. Be to, 2024 m. išaugo su tvarumu susijusių⁴ investicijų dalis, kas papildomai patvirtina nuoseklų IVB įsipareigojimą laikytis tvirų investavimo praktikų.

IVB agreguotos pensijų fondų investicijos nepagerėjo daugumoje privalomų klimato ir kitų su aplinka susijusiuose rodikliuose, neigiamas poveikis padidėjo. Svarbu pažymėti, kad išmetamas ŠESD kiekis, anglies dioksido pėdsakas, bendrovių, į kurias investuojama, investuojamųjų bendrovių keliamos taršos ŠESD intensyvumas, į vandenį išleidžiamų teršalų ir pavojingųjų atliekų ir radioaktyviųjų atliekų rodikliai yra labiau pagrįsti prognozuotais duomenimis, o ne įmonių pateiktais duomenimis. Palyginus duomenų aprėptį su 2023 m. pareiškimu, labai pagerėjo pateiktų duomenų aprėptis išmetamo ŠESD kiekiu, anglies pėdsako ir ŠESD intensyvumo rodikliuose. Pastebėtas išmetamo ŠESD kiekio padidėjimas 2024 m. daugiausia gali būti siejamas su dideliu investicijų portfelio padidėjimu 2024 m. (portfelis padidėjo maždaug 35 %), o tai lėmė didesnį absoliutų išmetamųjų teršalų kiekį, nepaisant nuolatinių tvarumo pastangų. Žvelgiant į rodiklius, kurie rėmėsi tik pateiktais skaičiais, padidėjo investicijų į bendroves, vykdančias veiklą iškastinio kuro sektoriuje, dalis – nuo 5,91 proc. 2023 m. iki 7,55 proc. 2024 m.

Socialinių ir darbuotojų klausimų, taip pat pagarbos žmogaus teisėms ir kovos su korupcija bei kyšininkavimu rodikliai 2024 m., palyginti su 2023 m. ir 2022m., rodė nevienareikšmį pokytį. Sąsaja su prieštarigai vertinamais ginklais, palyginti su 2023 m., reikšmingai sumažėjo (nuo 0,0075% iki 0,0019%). Investicijų į bendroves, kurios pažeidė JT pasaulinio susitarimo principus ir Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) rekomendacijas daugiašalėms įmonėms (10 privalomas rodiklis), dalis padidėjo neženkiai nuo 2023 m. (nuo 4,22 proc. iki 4,85 proc.). Privalomas 11 rodiklis („Nėra procesų ir atitikties mechanizmų, skirtų stebėti, kaip laikomasi JT pasaulinio susitarimo principų ir EBPO rekomendacijų daugiašalėms įmonėms“) ir 12 rodiklis („Lyčių atlygio pusiausvyros valdybose rodiklis“) taip pat rodė pablogėjimą nuo 2023 m.. Tačiau lyčių pusiausvyra valdyboje 2024 m. padidėjo, o tai rodo didesnę vidutinę moterų ir vyrų valdybos narių santykį.

IVB rodikliai, taikomi investicijoms į valstybes ir tarptautinius subjektus, rodė teigiamą progresą. ŠESD intensyvumas sumažėjo 6.8 proc. (100 proc. prognozuotų duomenų), o šalių, kurios susijusios su socialiniais pažeidimais, skaičius padidėjo beveik dvigubai (pateikta 100 proc. duomenų) lyginant 2024 m. su 2023 m.

Investicijoms į nekilnojamąjį turtą taikomi rodikliai parodė mažiausią pokytį dėl to, kad IVB pensijų fonduose turi tik vieną tokio tipo investicinį fondą. Šis fondas neturėjo investicijų į nekilnojamąjį turtą, susijusį su iškastinio kuro gavyba, saugojimu, transportavimu ar gamyba, bei pagerėjo energijos vartojimo efektyvumo rodiklis per 2024 m.

2. Jungtinių tautų atsakingo investavimo principų organizacija yra JT-remiama organizacija, vienijanti turto valdymo įmonės bei įvairias investicines organizacijas, kurios teikia dėmesį aplinkosaugos, socialinės atsakomybės bei tvarios įmonių valdysenos klausimams ir į juos atsižvelgia priimdami investicinius sprendimus.
3. Prieštarigai vertinamos veiklos yra apibrėžtos **MSCI ESG kontroversijų ir globalių normų metodologijoje**, taip pat taikomos investicijų investicijų išimtys pagal palyginamuosius indeksus, kuriuos seka investiciniai fondai („**MSCI SRI Filtered PAB**“, „**MSCI SRI S-Series PAB 5% Capped**“, „**MSCI SRI Select Reduced Fossil Fuel**“, „**MSCI SRI Low Carbon Select**“). Taikomos išimtys apima įmones, kurių veikla susijusi su ginklais, genetiškai modifikuotais organizmais, branduolinės energijos gavyba, alkoholiu, tabaku, pornografija, lošimais ir kitomis veiklomis.
4. Su tvarumu susijusios investicijos atitinka aplinkosaugos arba socialines charakteristikas skatinančias investicijas arba tvarios investicijos kriterijus.

Papildomi klimato ir kiti su aplinka susiję rodikliai

KLIMATO IR KITI SU APLINKA SUSIJĘ RODIKLIAI							
Neigiamas poveikis tvarumui	Neigiamas poveikis tvarumo veiksniams (kokybiniai arba kiekybiniai duomenys)	Matas	Poveikis 2024 m.	Poveikis 2023 m.	Poveikis 2022 m.	Paiškinimas	Veiksmai, kurių imtasi, ir kitam ataskaitiniam laikotarpiui planuojami veiksmai bei nustatyti tikslai
Rodikliai, taikomi investicijoms į investuojamąsias bendroves							
Išmetamas teršalų kiekis	4. Investicijos į bendroves, neįgyvendinančias išmetamo anglies dioksido kiekio mažinimo iniciatyvų	Investicijų į investuojamąsias bendroves, neįgyvendinančias išmetamo anglies dioksido kiekio mažinimo iniciatyvų, kuriomis siekiama suderinti su Paryžiaus susitarimu, dalis	39.61 %	34.280643 %	52.404427 %	Aprėptis 100% Prognuozuota 0% Faktiniai duomenys 100%	Žr. 1 lentelės skiltį "KLIMATO IR KITI SU APLINKA SUSIJĘ RODIKLIAI"

Papildomi poveikio socialinių ir darbuotojų klausimų, taip pat pagarbos žmogaus teisėms ir korupcijos bei kyšininkavimo prevencijai rodikliai

RODIKLIAI SOCIALINIŲ IR DARBUOTOJŲ KLAUSIMŲ, TAIP PAT PAGARBOS ŽMOGAUS TEISĖMS IR KOVOS SU KORUPCIJA BEI KYŠININKAVIMO PREVENCIJOS SRITYSE							
Neigiamas poveikis tvarumui	Neigiamas poveikis tvarumo veiksniams (kokybiniai arba kiekybiniai duomenys)	Matas	Poveikis 2024 m.	Poveikis 2023 m.	Poveikis 2022 m.	Paiški-nimas	Veiksmai, kurių imtasi, ir kitam ataskaitiniam laikotarpiui planuojami veiksmai bei nustatyti tikslai
Rodikliai, taikomi investicijoms į investuojamąsias bendroves							
Žmogaus teisės	9. Neįgyvendinama žmogaus teisių politika	Investicijų į žmogaus teisių politikos neįgyven-dinančius subjektus dalis	5.74 %	3.266376 %	6.383725 %	Aprėptis 95.58% Prognuozuota 0% Faktiniai duomenys 100%	Žr. 2 lentelės skiltį "RO-DIKLIAI SOCIALINIŲ IR DAR-BUOTOJŲ KLAUSIMŲ, TAIP PAT PAGARBOS ŽMOGAUS TEISĖMS IR KOVOS SU KORUPCIJA BEI KOVOS SU KYŠININKAVIMU KLAUSIMŲ SRITYSE".
Korupcijos ir kyšininkavimo prevencija	17. Apkaltinamųjų nuos-prendžių už korupcijos ir kyšininkavimo teisės aktų pažeidimus skaičius ir baudų už šiuos pažeidimus suma	Apkaltinamųjų nuosprendžių už korupcijos ir kyšininkavimo teisės aktų pažei-dimus skaičius ir baudų už šiuos pažeidimus suma	1: 0 2: 83.59121 mln. EUR	1: 0 2: 83.59121 mln. EUR	1: 0 2: 62.693405 mln. EUR	1: Aprėptis 92.98% 2: Aprėptis 92.98% Duomenų teikėjas nau-doja natūrali-os kalbos analizės (NLP) modelius, kad nustatytų šių rodiklio pažei-dimus. Visus prieštaravi-mus, laikomus galimu NLP modelių pažeidimu, vėliau peržiūri duomenų teikėjo anali-tikai.	